

Uus Euroopa ühiskondlik leping

ESP manifesti 2019

Euroopa Liit peab oma inimesi paremini teenima. Euroopa valimised 2019. aasta mais on meie võimalus muuta Euroopa Liitu ja ehitada õiglasemat Euroopat. Meie ühiskonnad kannatavad ikka veel 2008. aasta majanduskriisi sotsiaalsete tagajärgede käes ja meil on vaja lahendada pakilised probleemid. Euroopa peab jagu saama ebavõrdsusest, võitlema maksuõigluse eest, harutama lahti kliimamuutustest tingitud ohtude sasipuntra, kasutama ära digirevolutsiooni, tegema võimalikuks õiglase muutuse põllumajanduses, tulema paremini toime migratsiooniga ja tagama turvalisuse kõigi eurooplaste jaoks. Euroopa vajab muutust juhtimises ja poliitilises suunas, jättes selja taha mineviku uusliberaalsed ja konservatiivsed mudelid, ja keskendumist sellele, et luua oma inimestele kvaliteetsed töökohad, tervislik keskkond, sotsiaalsed tagatised ning majandusmudel, mis tegeleks ebavõrdsuse ja elatustasemega. Praeguse olukorra edasikestmine ei tule kõne alla. Vaja on radikaalset muutust, et ehitada tulevikuprojekt, millesse kõik eurooplased saavad uskuda. Nostalgia-natsionalistid ei propageeri midagi muud peale ohtlike illusioonide, seades eelnevad edusammud ja Euroopa väärtused hädaohtu. Meie – sotsialistid ja demokraadid – peame **tagama kodanike heaolu ning kindlustama sotsiaalse ja ökoloogilise arengu, kus mitte ükski inimene ega ükski piirkond ei jää maha keskkonnasäästlikkusele ja digitehnoloogiale üleminekust.** Euroopa peab üle minema tootmise ja tarbimise ringmajanduse mudelile, mis arvestab meie planeedi võimaluste piire. Me tahame tugevdada Euroopa ühtsust, austades samal ajal mitmekesisust. Sotsialistide ja demokraatidena pakume välja **uue Euroopa ühiskondliku lepingu.**

VÕRDNE JA ÕIGLANE EUROOPA. Ebavõrdsust peab tunduvat vähendama ning rikkuse ja vara kuhjumine väheste privilegeeritute kätte peab lõppema. Heaolu-Euroopa tugevate heaoluriikidega, sotsiaalsed turvavõrgud ja kvaliteetsed avalikud teenused on üliolulised vaesuse ennetamiseks ja abivajajate kaitsmiseks, kaasa arvatud noored, eakad, kaitsetud töötajad ja töötud. Meil on kohustus kaitsta inimesi, kui nad jäävad haigeks, kaotavad töö, on puudega või elavad üle raskeid aegu. Õigus kvaliteetsele arstiabile, haridusele ja korralikule pensionile on üldinimlik ning seda peab kaitsma. Igas vanuses inimestel on õigus tööle ja väärikale elule. Töötuse ja sotsiaalse tõrjutusega peab tegelema üldiselt, mitte seda tähelepanuta jätma kui üksikisikute ebaõnnestumisi. Võrdse palga põhimõttest võrdse töö eest samal töökohal tuleb kinni pidada. Kõigil töötajatel peavad olema samad õigused: ei ühtki tööd ilma lepinguta, ei ühtki tööd ilma õiglase palgata ning keelustada null-tundide lepingud ja fiktiivne endale-töö-andmine. Me võitleme korralike miinimumpalkade eest kogu Euroopas. Töötava inimese vaesusele ei ole ei moraalset ega majanduslikku õigustust. Me tahame täiendavat Euroopa töötuskindlustuse mehhanismi, et toetada liikmesriike, kui peaks toimuma töötuse suur tõus. Tõhus ühiskondlik dialoog ja ametiühinguliikmelisus on parimad viisid töötajate kaitse ja palkade tõusu tagamiseks. Me tahame tugevat Euroopa Tööametit, millel on voli võidelda ühiskondliku dumpinguga ja kindlustada tööjõu õiglane liikumine kogu Euroopa Liidus. On vaja ühiskondlikku tegevuskava, et muuta Euroopa Liidu Sotsiaalsete Õiguste Tugisammas siduvateks reegliteks, mis tugevdavad heaolusüsteeme, hoiavad au sees tööturumudeleid ja parandavad elatustaset.

SOLIDAARNE EUROOPA PALJUDELE, MITTE VÄHESTELE. Me ei allu kontrollimatutele turujõududele ja teeme viimaks lõpu kokkuhoiupoliitikale. Euroopa peab looma majanduslikke võimalusi kõigile ning tagama, et jõukus on kestlik ja õiglaselt jaotunud kõigi eurooplaste

vahel. Me vajame pikaajalist investeerimisplaani, et valmistada oma tööstused ja töölised ette nii, et nad saaksid kasu keskkonnasäästlikkusele üleminekust, digitaalsest revolutsioonist ja tehisintellekti arengust. Euroopa tööstusstrateegia peab suunama investeeringud teadusesse ja innovatsiooni, toetama koolitamist ja elukestvat õpet ning kindlustama, et Euroopa Liidus luuakse ja kaitstakse töökohti. Eurotsoon vajab samuti põhjalikku reformi ja oma eelarvet. Euroopa rahandusreeglid tuleb üle vaadata, et olla kindlad, et need toetavad kestlikku arengut ja tööhõivet. Sotsiaalsed õigused kodanikele peavad olema eelistatud suurkorporatsioonide majandusvabadusele. Me soovime maksuõiglust ja veame jätkuvalt võitlust maksudest kõrvalehoidmise ja agressiivse maksuplaneerimise vastu. Me toetame Euroopa-ülel lähinemist, et tagada tõhusa maksustamise õiget taset ja peatada võidujooks korporatiivmaksude alandamise vallas. Iga kodanik ja iga ettevõtte peab andma oma õiglase panuse ühiskonda oma maksukohustusi järgides. Kasumid on vaja maksustada seal, kus need tekivad. Me karmistame reegleid finants- ja pangandussektorites, sest kodanikud ei pea maksma pankade vigade eest ega seadma seeläbi oma hoiuseid ohtu. Euroopa vajab tugevamat eelarvet, et kindlustada ühtekuuluvus ja solidaarsus kodanike, piirkondade ja riikide vahel, tõstes elatustaset üle kogu Euroopa ja vähendades ebavõrdsust.

KESTLIK EUROOPA, MIS KAITSEB MEIE PLANEETI. Euroopa peab olema keskkonna eest võitlemise ja kliimamuutuste ohjeldamise eestvedaja, eriti kui mõned meie rahvusvahelised partnerid selles osas maha jäävad. Euroopa peab kaitsma bioloogilist mitmekesisust meie mandril ja üle kogu maakera ning peatama reostamise. Meie nägemus ühendab planeedi kaitsmise meie kodanike huvidega: puhas õhk, puhas vesi, puhas energia ja kvaliteetne toit peavad olema kõigile kättesaadavad. Euroopa Liit peab vastu võtma Kestliku Arengu Plaani ühiskondlike ja ökoloogiliste eesmärkidega tagamaks, et majandushuvid ei võidutse keskkonna üle. Õiglane Üleminekufond aitab ellu viia ÜRO Kestliku Arengu Tegevuskava ja selle eesmärgi 2030. aastaks sotsiaalselt õiglasel viisil. Me suurendame Euroopa Liidu kliimaambitsioone kooskõlas Pariisi leppega ja viimaste kliimamuutuste teadusuuringutega. Keskkonnakaitse nõuab Euroopa tööstuse uuendamist, et teha meist juhtivad taastuvenergia kasutajad ja olla hiljemalt 2050. aastaks kliima-neutraalsed. CO₂-väljalase peab olema maksustatud kogu Euroopa Liidus ühiskondlikult õiglasel viisil, pannes saastajad maksma ja toetades investeeringuid taskukohasesse taastuvenergiasse. Liikuvust ja õhu kvaliteeti parandades ning taskukohast ja energiatõhusat eluaset pakkudes saame parandada kodanike elukvaliteeti. Selle pakkumises edendame Taskukohase eluaseme ja puhta ühistranspordi plaani Euroopas. Me võitleme energia- ja veevaesuse vastu ning tagame kättesaadava, tervisliku ja hea kvaliteediga toidu, turvalised tooted ja teeme lõpu kahjulikule mürgiste kemikaalidega kokkupuutumisele. Euroopa Liidu põllumajanduspoliitika reform peab vastama uutele ühiskondlikele nõudmistele, kaasa arvatud jätkusuutlikud tootmismeetodid, parem toit, vähenenud toidu raiskamine, parem loomade heaolu, kliimakaitse ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamine.

VABA JA DEMOKRAATLIK EUROOPA. Demokraatia on Euroopa Liidu põhiväärtus. Seda peab austama Euroopas ja edendama väljaspool Euroopat. Me toetame kaitsta ja parendada meie demokraatiat, võimustades kodanike osalust kohalikust kuni Euroopa tasandini. Ühiskonnaelust osavõtmist, riiklikku vastutust ning õiglasi ja läbipaistvaid otsustusprotsesse tuleb suurendada kõigil tasanditel. Me vajame avatud ja aktiivseid ühiskondi, kus üksikisikutel on võrdsed õigused ja nad võivad elada vabana diskrimineerimisest, eelarvamustest ja seksismist, kus nende privaatsus ja turvalisus on täielikult au sees. Kultuuriline mitmekesisus rikastab Euroopat ja tema inimesi. Mitmekesisus on osa Euroopa identiteedist ja tugevusest; kõigi vähemuste õigused peavad olema kaitstud. Me teeme ettepaneku, et Euroopa päev – 9.

mai saaks riiklikuks pühaks kõigis liikmesriikides, et tähistada rahu ja ühtsust Euroopas. Me võitleme nende vastu, kes propageerivad vihkamist, sallimatust ja teiste diskrimineerimist. Me kaitseme õigusriiki ja inimõigusi kõigis liikmesriikides ja seisame selle eest, et Euroopa Liidul oleksid selle jaoks olemas kõik vajalikud meetmed. Me soovime karme abinõusid Euroopa Liidu või riiklike vahendite väärkasutamise vastu, toimuks see siis isikliku kasu või poliitilise mõjuvõimu saavutamiseks. Me tagame, et kodanikke kaitsvad organisatsioonid ei seisa seisaks oma rahastamise ja tegutsemisõiguse osas lubamatu surve ees. Me oleme nende vastu, kes avaldavad meie demokraatiale survet libaudeistide levitamise, avaliku arutelu mõjutamise või sihiteadlikult demokraatliku mõttevahetuse häirimisega. Vaba ja sõltumatu meedia ning kodanikuühiskond peab olema toetatud ning neile peab võimaldama mängida oma osa demokraatias; samuti peavad rikkumistest teatajad olema kaitstud. Politsei ja kohtuorganite koostöö tugevdamine hoogustab võitlust piiriülese organiseeritud kuritegevuse ja terrorismiga.

FEMINISTLIK EUROOPA KÕIGILE VÕRDSETE ÕIGUSTEGA. Ükskõik milline diskrimineerimise vorm on nüüdisaegsetes Euroopa ühiskondades vastuvõetamatu. Me soovime siduvat Euroopa Liidu Soolise Võrdõiguslikkuse Strateegiat, mille kaudu me jätkame võitlust palga- ja pensionilõhede kaotamise, seksuaalse ahistamise ja soolise vägivalda vastu ning kindlustame, et iga inimene saaks vabalt rakendada kõiki seksuaal- ja reproduktiivõigusi. Igal inimesel on õigus otsustada oma keha üle. Me usume ühiskonda, kus naised ja mehed saavad osa samast töö- ja eraelu tasakaalust ja võrdsest poliitilisest osalusest; kus igal naisel on õigus karjääri teha, nagu ka igal mehel on õigus lapsi kasvatada ja pere eest hoolitseda. Me oleme järeleandmatud oma võitluses mis tahes diskrimineerimise lõpetamise eest. Euroopa peab eemaldama juriidilised ja ühiskondlikud takistused, et LGBTI-inimesed (lesbid, geid, biseksuaalsed, transseksuaalsed ja transsoolised) saaksid elada vabalt, võrdselt ja respektiivult.

NOORSOOLANIGA PROGRESSIIVNE EUROOPA. Meie ühiskonnad vaatavad tulevikku suurema optimismiga, kui meie noortel on paremad väljavaated ja meie eakad ei karda enam ebaturvalisust hilisemas elus. Noori eurooplasi peab võimustama ja andma neile oskusi oma tuleviku kujundamiseks ja aktiivseteks kodanikeks kujunemiseks. Uute põlvkondade arengu aluseks peab olema põlvkondadevahelise solidaarsuse põhimõte. On vastuvõetamatu, et ligi üks neljast lapsest seisab silmitsi vaesusriskiga. Igal lapsel peab olema juurdepääs kvaliteetsele arstiabile, lastehoiule, haridusele, eluasemele ja toidule. Me viime ellu Euroopa Lapse Garantii, et olla kindad selle muutumises reaalsuseks. Et saavutada oma eesmärgid noorte täieliku tööhõive ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamiseks, laiendame Noore Garantii, mis juba praegu aitab miljoneid noori eurooplasi saada kvaliteetset tööd, praktikakohti või edasi õppida. Haridus on õigus, mis peab olema kõigile kättesaadav. Me jätkame Erasmus+ toetamist ja tugevdamist ning tagame, et sellest saavad kasu iga ühiskondliku taustaga inimesed. Viimaks, me tahame, et Euroopa kultuuritšekid toetaksid noorte juurdepääsu kultuurile.

TUGEVIK JA ÜHENDATUD EUROOPA, MIS EDENDAB PAREMAT MAAILMA. Üha suureneva ebastabiilsusega maailmas peab Euroopa olema demokraatia, rahu ja stabiilsuse majakas nagu ka sotsiaalse õigluse, dialoogi, mitmepoolsuse, inimõiguste, korraliku töö, õigusriigi, kestliku arengu ja soolise võrdõiguslikkuse eeskujud. Me peame ühinema vastuseisuks ettearvamatute ja isolatsioonistlikele partneritele ning edendama teistsugust üleilmastumise vormi. Samal ajal peab Euroopa Liit nõudma ÜRO reformi. Me tagame, et Euroopa Liit arva sisse siduvad sotsiaalsed ja keskkonnastandardid, inimõigused, tarbijakaitse ja töötajate õigused kõigisse tulevastesse kaubanduslepetesse. Need lepped

peavad alluma demokraatlikule läbivaatusele, et oleks tagatud nõuetekohane kodanikuühiskonna osalus. Me oleme vastu vanamoodsale eraõiguslikule vahekohtusüsteemile. Me peame kinni lubadusest investeerida 0,7% meie SKP-st ametlikku arenguabisse ja tugevdada oma partnerlust arengumaadega. Me arendame edasi Euroopa ühiskaitset, liites ja jagades omi ressursse, et tagada rahu ja julgeolekut koostöös NATO ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Euroopa vajab õiglast ühist varjupaiga- ja migratsioonipoliitikat, mille aluseks on liikmesriikide jagatud vastutus ja solidaarsus ning koostöö päritolu- ja transiidiriikidega. Me saaksime kõik kasu hästijuhitud, regulaarsest ja õiglasest migratsioonisüsteemist; see aitab tugevdada majandust, loob uusi töökohti ja säilitab meie sotsiaalhooldekandesüsteemi. Euroopa peab migratsiooni juhtima vääriskamal, õiglasemal ja korrastataval moel, säilitades tõhusa kontrolli oma piiride üle ning samas võideldes inimkaubanduse ja inimeste kuritegeliku ekspluateerimise vastu ning suurendama varjupaika vajavate inimeste kaitset. Et seda teha, peame avama turvalised ja õiguspärased kanalid, toetama kaitsevõimalusi naaberregioonides ja tegelema migratsiooni põhjustega, kaasa arvatud kliimamuutused. See vajab uut partnerlust Aafrikaga ja terviklikku Euroopa Investeeringisplaani Aafrika jaoks. Me edendame integratsioonipoliitika paremat rahastamist ja toetame võõrustavaid linnu ja kogukondi.

Euroopa valimised mais 2019 on hetk, mil kirjutada alla **uus Euroopa ühiskondlik leping, mis kaitseb kodanike õigusi ja edendab solidaarsust** ning Euroopat, mis tagab parema elu paljudele, mitte vähestele. Me peame **võitlust Euroopa hinge eest ja meie ühise tuleviku eest**. Euroopa Sotsialistide Partei toob progressi ja parandab kodanike elu küldes, linnades ja piirkondades kogu Euroopas. **ESP liikmesparteid toetades toetad Sa sellise Euroopa ülesehitamist.**